

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 8.10.2026 §

Ympäristö- ja maa-aineslupa, YSL 47a§ ja MAL 4§ / Lujabetoni Oy / Pyssyharju (476-408-1-106)

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

Lujabetoni Oy
Harjamäentie 1
71800 SIILINJÄRVI
Y-tunnus: 0871011-1

Toiminta ja sen sijainti

Soran ja hiekan ottaminen, sekä kiviaineksen murskaus
Sijainti: Kuopio, Maaninka
Kiinteistötunnus: 476-408-1-106
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N= 6998921 ja E= 518371

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Toiminta on lupavelvollinen ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n 1 momentin perusteella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen toiminnan ympäristölupa-asiassa valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 6 b perusteella.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 17.3.2026.

Pyssymäen maa-ainesalueelle sijoittuu kuusi pohjaveden havaintoputkea, joista yksi (01/07) sijoittuu Lujabetonin maa-ainesalueelle. Putkista on seurattu pohjaveden pinnankorkeuksia sekä alueen pohjaveden laatua. Korkein havaittu pohjaveden pinnantas on ollut +84,26 N2000

putkesta 03/07 (14.5.2018). Kohdealueella sijaitsevasta putkesta (01/07) mitattu korkein pinnanmittaushavainto on ollut +83,19 N2000 (31.5.2012). Putki 03/07 sijoittuu maaperäkartan perusteella hiekkaiselle maaperälle, ja putki 01/07 on soravaltaiselle maaperälle. Lisäksi Pyssymäen maa-ainesalueelle sijoittuu kaivo, mutta se ei ole käytössä. Lähialueella sijaitsee hakijan tietojen mukaan myös yksityisten kiinteistöjen kaivoja asuin- ja vapaa-ajankiinteistöille.

Pohjois-Savon PaMa-hankkeen yhteydessä tehtyjen selvitysten perusteella Pyssymäen alueella on syvä luode-kaakko-suuntainen ruhje- tai siirroslaakso. Kallion pinta voi olla alueella alimmillaan meren pinnan tason alapuolella. Lähin vesistö on ottoalueen pohjoispuolella sijaitseva Maaninkajärvi. Maastokarttatarkastelun perusteella Maaninkajärven keskimääräinen pinnantaso on +82,2.

Alue ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 alueelle. Lähimmät Natura 2000 -verkostoon kuuluvat suojelualueet ovat ottamisalueesta 370 metrin etäisyydellä sijaitseva Valkeinen, sekä 1,2 km etäisyydellä sijaitsevat Maaningan lintujärvet ja Lapinjärvet. Ottoalue sijoittuu kokonaan valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Maaninkajärven ja Onkiveden kulttuurimaisemat).

Pyssymäen maa-ainesalue on avattu ainesten ottoalue. Alueen välittömään läheisyyteen sijoittuu muita maa-ainesten ottoalueita, ja muutoin lähiympäristössä on mm. asutusta ja vapaa-ajanasutusta. Aluetta lähinnä olevat asuinrakennukset ja vapaa-ajanasutus sijaitsevat noin 100 metrin etäisyydellä ottoalueesta.

Kuvaus toiminnasta

Yleiskuvaus

Lupahakemuksen mukainen toiminta on soran ja hiekan ottaminen, sekä kiviaineksen murskaus.

Tiedot ottamisalueesta

Suunnitelma-alueen koko: 8,4 ha
Ottoalueen (kaivualue) koko: 5,8 ha
Alin ottotaso: kallio + 87,19 m (N2000)

Otettava maa-aineksen määrä, laatu ja ottamisaika

Sora ja hiekka 175 000 k-m³ (350 000 tn), ottamisaika 10 vuotta.

Kuvaus toiminnasta

Maa-ainesten ottotoimintaa jatketaan olemassa olevilta ottorintauksilta. Ennen toiminnan aloittamista ottoalue merkitään maastoon ja alin ottotaso merkitään selkein korkomerkinnöin. Alueella voimassa olleessa edellisessä maa-ainesluvassa (2016) on määrätty ottotasoksi +85,19 N2000, mutta kuitenkin vähintään 2 metriä ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolella. Ottoalueen maanpinta vaihtelee nykytilanteessa +87,19...+119 (N200). Alimmillaan ottotaso on alimmassa sallitussa korossa. Ylin havaittu pohjaveden korkeus on ollut +83,19 (N2000) putkessa 01/07. Nyt lupaa haetaan ottotasolle +87,19, jolloin pohjaveden pinnankorkeuteen jää vähintään 4 m suojakerros ottamistoiminnan aikana. Suunnitelma-alueella on myös aikaisemman toiminnan vuoksi alueita, joilla suojakerrospaksuus on vähemmän, noin 2 m. Kyseisiä alueita ei täytetä toiminnan aikana. Suunnitelma-alueella voidaan mm. varastoida kiviaineksia. Murskauslaitos sijoitetaan aina vähintään 4 m suojakerrospaksuudella olevalle alueelle.

Alueella otettavat kiviainekset on hyödynnetty tähän saakka pääasiassa murskattuna. Arviolta jatkossakin alueelta otettavista kiviaineksista suurin osa on tarkoitus murskata ennen hyödyntämistä. Alueen maaperä on pääasiassa soraa. Lupaa haetaan kokonaisottomäärälle 175 000 m³ltr (350 000 tn). Tasaisella ottotahdilla vuosittainen laskennallinen ottomäärä olisi 17 500 m³ltr, mutta ottomäärään vaikuttaa ennen kaikkea lähialueen kiviaineskysyntä. Ottotoiminnassa saattaa olla vuosia, jolloin alueelta otetaan enemmän kiviaineksia ja vuosia, jolloin ottotoiminta on vähäisempää.

Ottamisalue sijoittuu alle 500 m etäisyydelle lähimmästä asutuksesta, joten toiminnassa noudatetaan Vna 800/2010 mukaisia toiminta-aikoja. Toiminta-ajat ovat myös edellisen ympäristöluvan mukaiset. Valtioneuvoston asetuksen mukaiset toiminta-ajat toiminnoille ovat: murskaaminen arkipäivisin klo 7.00-22.00, rikotus arkipäivisin klo 8.00-18.00, sekä kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6.00-22.00.

Alueella otettavaa maa-ainesta voidaan murskata eri murskelajikkeiksi. Alueelle ei sijoiteta pysyvää murskauslaitosta vaan alueella käytetään siirrettäviä murskainlaitteistoja. Murskauksessa voidaan käyttää esimerkiksi 2-3 vaiheista liikkuvaa, Lokotrack-tyyppisestä tela-alustaisesta esimurskaimesta ja aggregaattikäyttöisestä jälkimurskaimesta koostuvaa murskauslaitosta. Esimurskaimena käytettävä telamurskain mahdollistaa murskaimen liikkumisen ottorintauksen mukana murskattavien massojen liikuttelun sijaan. Esimurskaimelle syöttö voidaan tehdä kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla. Esimurskainta seuraavat yksi tai useampi jälkimurskain sekä seulavaunu. Mikäli Lokotrack-tyyppisiä tela-alustaisia murskainlaitteistoja ei ole saatavissa, käytetään perinteisiä siirrettäviä murskaimia.

Murskeita tuotetaan noin 10 000 - 35 000 tn kerralla. Murskeiden vuosituotanto on keskimäärin 35 000 tn ja enintään noin 100 000 tn. Yksi murskausjakso kestää tyypillisesti noin 2-4 viikkoa. Murskeiden tuotanto on kuitenkin riippuvaista alueen maa-aineksen laadusta. Nykyisen luvan aikana lähes kaikki maa-aines on murskattu, joten oletuksena on myös jatkos osalta, että kaikki tai lähes kaikki otettava maa-aines murskataan. Mikäli otettavan maa-aineksen laatu on

osalla aluetta esimerkiksi hienompaa ainesta, ei kaikkea ole tarpeen murskata. Maa-aineksia voidaan seuloa sekä osana murskausprosessia että erikseen. Seulontaa voidaan tehdä erillisellä välppäseulalla tai moottoroidulla seulavaunulla.

Alueelle liikennöidään Mustavirrantie (yhdystie 5571) kautta, josta alueelle on liittymä. Alueen laskennallinen keskimääräinen raskaiden ajoneuvojen liikennöinti on noin 3 ajoneuvoa arkipäivässä. Liikennöinti ei kuitenkaan ole tasaista, vaan ajoittuu lyhyemmille ajanjaksoille, jolloin kiviainesta kuljetetaan suurempia määriä kerralla.

Raaka-aineet, polttoaineet, muut käytettävät aineet ja niiden varastointi

Murskauslaitoksen murskaimissa käytetään kevyttä moottoripolttoöljyä. Lokotrack-tyyppinen tela-alustainen esimurskain on tyypillisesti varustettu omalla moottorilla ja jälkimurskaimet ovat aggregaattikäyttöisiä. Murskauksessa käytettävien työkoneiden kevyt polttoöljy varastoidaan suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Kevyttä polttoöljyä varastoidaan enimmillään 9 000 litraa (esimerkiksi kolme 3 000 l:n säiliötä). Näiden lisäksi myös työkoneissa ja murskaimissa on omat polttoainesäiliöt (työkoneiden säiliöt tyypillisesti 300–550 l ja murskainten säiliöt 600–900 l). Työkoneiden ja murskainten polttoainesäiliöiden koot vaihtelevat tyyppin ja mallin mukaan. Voiteluaineet varastoidaan erillisessä lukittavassa kontissa tai tilassa, esimerkiksi aggregaattivaunun varastotilassa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP) ja energiatehokkuus sekä laatujärjestelmä

Ottamisalueen toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi käyttämällä työkoneina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä.

Lujabetoni Oy:llä on käytössä betoniliiketoimintaa koskeva sertifioitu toimintajärjestelmä, joka pitää sisällään ISO 14 001 -ympäristöjärjestelmän, ISO 9001 -laatujärjestelmän ja ISO 45 001 -työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmän. Toimintajärjestelmää arvioidaan säännöllisesti sisäisin ja ulkoisin auditoinnein.

Jälkihoitotoimenpiteet

Alueen maisemointia pyritään tekemään jo toiminnan edetessä niiltä osin, kun se on toiminnan järjestämisen kannalta mahdollista. Alueen oterintaukset luiskataan noin kaltevuuteen 1:3 ja ottoalueen pohjaa pehmennetään.

Alueelle voidaan maisemointia varten ottaa vastaan pohjavesialueelle soveltuvaa pintamateriaalia luomaan kasvukerrosta. Alueella jäljellä olevat pintamaat käytetään

maisemoinnissa. Pintamateriaalia levitetään noin 10 cm kerros alueelle, ja istutetaan taimia, esimerkiksi mäntyä, noin 2500 taimea/ha. Alue palautuu toiminnan päätteeksi metsätalouskäyttöön. alueella voimassa olevan yleiskaavan mukaan alue on EO/MU, eli maa-ainesten ottoalue / Maa- ja metsätalousalue, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta ja/tai ympäristöarvoja. Toiminnan päätteeksi alue siis vapautuu kaavassa osoitettuun maa- ja metsätalousaluekäyttöön.

Mikäli alueella havaitaan törmäpääskyn pesintää jyrkässä ottorintauksessa, toiminnan päätteeksi kyseinen sijainti jätetään pesintään soveltuvaksi alueeksi.

Alueen maisemoinnin toteutus tarkistetaan lupaa valvovan viranomaisen kanssa ottotoiminnan päättyessä esimerkiksi maastokatselmuksella.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Mahdollisen poikkeustilanteen ja onnettomuusriskin ympäristölle aiheuttavat erilaisten poltto- ja voiteluaineiden murskauksen aikainen varastointi, työkoneiden vuotamisriski sekä murskainten mahdolliset tulipalot ja alueen liikenne. Toiminnasta aiheutuvia riskejä estetään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla.

Poltto- tai voiteluaineiden murskauksen aikaisen varastoinnin vuotoja pyritään ehkäisemään edellä kuvatuin rakenteellisin ratkaisuin; polttoainesäiliöt ja tankkauspistoolit on varustettu lukituksella sekä ylitäytönestimillä. Polttoaineita varastoidaan alueella vain murskauksen aikana suoja-alueella, jonka maaperä on suojattu öljynsuojamuovilla ja täytetty hienojakoisella maa-aineksella. Murskainten toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla ja tarkkailulla.

Poikkeustilanteissa työkoneet tai murskaimet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen tai -mattoon, jota alueelle on varattu onnettomuustilanteita varten riittävä määrä. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimmälle pilaantuneiden maiden vahinkokentälle käsiteltäväksi.

Koska alue on vartioimaton, alueella on ilkeiden ja väärinkäytön riski. Alueella liikkuminen voidaan kieltää kyltein ja tulotielle voidaan asentaa puomi, jolla estetään tahaton päätyminen alueelle. Alue merkitään maastoon ja jyrkät ottorintaukset voidaan toiminnan aikana suojata esimerkiksi lippusiimalla niiden yläreunasta.

Kaikista ympäristövahingoista ilmoitetaan ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle sekä pelastuslaitokselle ja tarvittaessa lupa- ja valvontavirastolle.

Henkilökuntaa on myös koulutettu (esim. työturvallisuuskortti) toimimaan erilaisissa poikkeus- ja onnettomuustilanteissa.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Vaikutukset maisemaan, luonnonoloihin ja kulttuuriympäristöön

Ottoalue sijoittuu kokonaan valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Maaninkajärven ja Onkiveden kulttuurimaisemat). Ottamisalueesta lähimmät suojelualueet ja Natura 2000 -alueet ovat 370 m etäisyydellä sijaitseva Valkeinen, sekä 1,2 km etäisyydellä sijaitsevat Maanigan lintujärvet ja Lapinjärvet. Metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, vähäpuustoinen suo, sijaitsee 1,7 km etäisyydellä alueesta.

Maa-ainesten otolla on aina vaikutusta alueen lähimaisemaan, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Alueen maisemakuva on kuitenkin jo muuttunut aikaisemman toiminnan myötä, joten toiminnan jatkamisella ei ole merkittävää vaikutusta alueen maisemaan. Toiminnan päätteeksi alue palautuu metsätalouskäyttöön.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen voidaan arvioida, että ottotoiminnasta ei tule aiheutumaan maa-aineslain (555/1981) 3 §:ssä mainittuja:

1. kauniin maisemakuvan turmeltumista;
2. luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; tai
3. huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen

Toiminnalla voi olla vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen lähinnä murskaustoiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn osalta. Alueella on kuitenkin ollut vastaavaa toimintaa jo ennestään, joten vaikutuksen yleiseen viihtyvyyteen arvioidaan vähäiseksi.

Päästöt ilmaan sekä niiden käsittely ja ehkäiseminen

Ottamisalueella syntyy pölyä karkean soran murskauksessa ja seulonnassa sekä valmiiden tuotteiden lastauksessa. Myös ottoalueen sisäinen työmaaliikenne ja ulkopuolinen kuljetusliikenne voivat aiheuttaa tietyissä sääolosuhteissa pölypäästöjä. Pääosa kiviainestuotannon pölypäästöistä on halkaisijaltaan yli 30 µm kokoluokkaa ja laskeutuu lähelle päästökohdetta.

Murskauksen pölypäästöjä voidaan vähentää laitosten sijoitusratkaisuilla ja teknisillä toimilla. Teknisiin toimiin kuuluu murskainten kuljettimien kotelointi ja pölynerotinlaitteistot. Murskaimen pölyämisen estämiseksi esimurskaimen syöttösuppilon ja jälkimurskaimen seulaan tai purkupäähän voidaan syöttää vettä, mutta vedellä tehtävää pölynsidontaa voidaan harjoittaa vain pakkaskauden ulkopuolella. Jo murskatun materiaalin pölyämistä vähennetään säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeutta ja kastelemalla murskekasoja. Murskainten sijoittelussa on mahdollista hyödyntää alueen varastokasojia ja ottorintauksia pölyn leviämisen estämiseksi sekä pienentää kiviaineksen siirtomatkoja sijoittamalla varastokasat murskainten välittömään läheisyyteen. Tielle kantautuvaa pölyä voidaan ehkäistä tarvittaessa kastelemalla maa-ainesaluetta tai teiden risteysaluetta. Tavanomaisesti ilmakehästä kosteus sekä ympäröivä kasvillisuus on riittävää pitämään pölyämisen vähäisenä. Mahdollisessa pölyntorjunnassa käytettävä vesi on aina puhdasta. Veden tarve arvioidaan vähäiseksi ja sitä tuodaan alueelle erikseen tarvittaessa.

Toiminnassa käytettävien polttoöljyjen rikkipitoisuudet ovat Valtioneuvoston asetuksen (908/2022) raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta mukaisia.

Melupäästöt ja melun torjunta sekä tärinä

Melua aiheuttavia työvaihteita ovat kiviaineksen murskaus sekä lastaus- ja kuljetustoiminta. Toiminta ei aiheuta ympäristöön leviävää tärinää.

Ympäristömelun häiritsevyyden arvioinnissa käytetään melun A-painotettua keskiäänitasoa. Valtioneuvoston päätös (993/1992) melutason ohjearvoista antaa asumiseen käytettäville alueille päiväajan (7-22) ohjearvoksi 55 dB (melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalenttitaso)). Loma-asumiseen käytettäville alueille, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla ohjearvo on 45 dB (A). Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 7 §:ssä ohjearvot on asetettu toiminnasta aiheutuvan melun raja-arvoiksi.

Melun syntyä ja syntyneen melun etenemistä pyritään ehkäisemään eri tavoin. Melun syntyä voidaan vähentää laitteiston kunnossapidolla ja huollolla. Uusimmissa murskainmalleissa esimerkiksi esimurskaimen syötin ja pääseula ovat kumitettuja, mikä osaltaan vähentää murskaimesta lähtevää melua. Murskaamisessa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Melun etenemistä ottoalueelta rajoittavat maastomuodot ja muut mekaaniset esteet, sää- ja keliolosuhteet sekä puusto ja muu kasvillisuus. Jo syntyneen melun etenemistä voidaan vähentää myös toimintojen (mm. murskain, varastokasat) sijoittamisella siten, että melun leviäminen ympäristöön on mahdollisimman vähäistä.

Murskain sijoitetaan murskausjaksoilla lähelle ottorintausta, sekä tuote- ja varastokasojia. Murskauslaitokselta lähimpiin kiinteistöihin jää ottorintausta väliin, jolloin melun vaikutus jää

vähäisemmäksi. Melu vaimenee sekä ilman vaimennuksen osalta, mutta myös melusteiden, kuten varastokasojen vaikutuksesta.

Alueen aiemmassa ympäristöluvassa todetaan "melumallinnuksen perusteella toiminnasta aiheutuva melu ei päivääikaan ylitä ohjearvoa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa." Alueen melu ei lisäännä alueella toiminnan jatkamisen osalta, sillä toiminta pysyy samankaltaisena olemassa olevan toimintaan nähden. Alueelle ei katsota olevan tarpeen tehdä meluselvitystä, sillä kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen.

Päästöt maaperään, pohja- ja pintavesiin sekä niiden rajoittaminen

Maa-ainesten ottotoiminnasta aiheutuu aina peruuttamattomia vaikutuksia maa- ja kallioperään, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Toiminnalla ei ole vaikutusta tai riskiä pohjaveden laadulle tai määrälle. Ottoalueella muodostuu pintavesiä, jotka koostuvat sade- ja sulamisvesistä. Pintavedet suotautuvat pääosin maaperään, eikä pintavaluntaa normaalitilanteissa juuri havaita. Alueella seurataan pohjavesiä pinnanmittauksin sekä näytteenotoin. Toiminnassa huomioidaan suojakerros (4 m) pohjaveteen.

Pohja- ja pintaveden sekä maaperän pilaantuminen on mahdollista ainoastaan sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan. Maa-ainesalueella säilytetään poltto- ja voiteluaineita vain murskausjaksojen yhteydessä. Polttoaineet varastoidaan suoja-alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Suoja-alueen maaperä on suojattu öljynsuojamuovilla ja täytetty hienojakoisella maa-aineksella. Voiteluaineet varastoidaan erillisessä lukittavassa kontissa tai tilassa, esimerkiksi murskaimen aggregaattivaunun varastotilassa. Hakija katsoo, että riski poltto- tai voiteluaineiden pääsystä maaperään varastoinnin aikana on erittäin pieni, sillä säiliöiden ja maaperän suojauksen kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti.

Poltto- tai voiteluaineinevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin, joilla vuoto torjutaan sekä maaperä puhdistetaan. Alueelle varataan riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisen maaperän kohdistuvan öljyvahingon torjumiseksi. Työkoneiden mahdolliset onnettomuudet ovat pienialaisia eivätkä aiheuta mittavia tuhoja ympäristölleen. Myös alueella työskentelevät koneet sijoitetaan pysäköinnin ajaksi suoja-alueelle.

Murskausjakson päätteeksi alueen maaperän öljyhiilivetypitoisuus selvitetään murskaamon alueelta kenttämittauksin tai laboratorioanalyysillä. Tulokset toimitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle. Murskauslaitos sijoittuu aina vähintään 4 m suojakerroksen omaavalle alueelle.

Muodostuvat jätteet ja niiden käsittely

Alueella muodostuu jätteitä toimintojaksojen ajaksi tuotavissa tilapäisissä toimisto- ja sosiaalityötiloissa sekä mahdollisissa koneiden ja laitteiden pienissä huolloissa. Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden suunnitelmallisia, suurempia huoltoja tai pesu-ja. Kaikki alueella mahdollisesti syntyvä sekalainen yhdyskuntajäte kerätään umpinaiseen jäteastiaan ja toimitetaan urakoitsijan toimesta paikallisen jätehuollon toimijalle. Jäteöljyt varastoidaan esimerkiksi 0,5 m³:n lukittavassa kontissa tai tilassa. Mahdollisesti pienissä ja yllättävissä huoltotöissä syntyvät voiteluaineet, akut, öljynsuodattimet ja likaantuneet trasselit säilytetään lukittavassa tilassa. Kaikki vaaralliset jätteet toimitetaan urakoitsijan toimesta asianmukaiseen vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen. Mahdollisesti toiminnan aikana vahinkotilanteissa likaantunut imeytysturve, -matto tai muu imeytysaine toimitetaan lähimpään pilaantuneiden maiden vastaanottoasemalle asianmukaiseen käsittelyyn. Mikäli alueelle sijoitetaan kemiallinen käymälä, sen saniteettivedet tyhjennetään säiliöautolla ja toimitetaan jätevedenpuhdistamolle.

Alueelle on laadittu kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma. Alueella muodostuu kaivannaisjätteeksi luokiteltavia pintamaita. Alue on jo aikaisemman toiminnan myötä avattu ottoalue, joten alueella ei arvioida olevan pintapaita jäljellä merkittävää määrää.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Murskausjaksoilla työhön valittu urakoitsija pitää työmaapäiväkirjaa, johon merkitään mm. päivittäiset tuotantomäärät, toiminta-ajat, käytetyt raaka-aineet sekä laitteiden huollot ja mahdolliset poikkeustilanteet. Kirjanpito on lupaa valvovan viranomaisen saatavissa ja toiminnasta laaditaan yhteenveto viranomaiselle raportointia varten. Toiminnassa syntyvät jätteet raportoidaan viranomaiselle vuosittain.

Ottotoiminnasta raportoidaan maa-aineslain (555/1981) 23 a §:n mukaisesti vuosittaiset ottomäärät lupaviranomaiselle NOTTO-rekisteriin sähköisellä lomakkeella. Alueen pohjavesistä tarkkaillaan pinnankorkeutta sekä vedenlaatua. Pinnankorkeutta mitataan kaksi kertaa vuodessa putkesta 01/07. Pohjaveden laatua voidaan seurata vuosittain, mikäli alueella on murskaustoimintaa. Melu- ja pölyvaikutuksia seurataan aistinvaraisesti toiminnan aikana. Tarvittaessa ryhdytään torjuntatoimenpiteisiin tai suoritetaan mittauksia. Tarkkailun tulokset toimitetaan viranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemusta koskeva kuulutus on pidetty nähtävillä 20.4.-27.5.2026 Kuopion kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Hakemuksen vireillöolosta on tiedotettu kirjeitse naapurikiinteistöjen omistajia. Asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Kuopion kaupungin internetsivuilla.

Pyydetty lausunnot

Ympäristöterveydenhuollon lausunto 21.5.2026:

"Alueellinen ympäristönsuojelu on pyytänyt ympäristönsuojelulain mukaisesti ympäristöterveydenhuollon lausuntoa yhteiskäsittelyhakemuksesta, jossa Lujabetoni Oy hakee alueelle maa-aineslain mukaista maa-aineslupaa 350 000 tn (175 000 k-m³) kokonaisottomäärälle ja ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa murskaustoiminnalle.

Kyseessä on avattu aineiden ottoalue, jossa haetaan lupaa jatkaa toimintaa 10 vuotta. Ympäristöterveydenhuollolle ei ole tullut valituksia olemassa olevasta toiminnasta. Maa-ainesalue sijoittuu 2 lk. pohjavesialueella, joka on vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, jolla ei tällä hetkellä ole vedenottamoita. Ympäristöterveydenhuolto pitää tärkeänä, että ottamistoiminnassa jätetään 4 m suojakerros pohjaveteen. On tärkeää, että alueen pohjavesistä tarkkaillaan pinnankorkeutta ja vedenlaatua ja reagoidaan välittömästi merkittäviin poikkeamiin sen lisäksi, että tulokset raportoidaan vuosittain. Toiminnassa tulee muutoinkin huomioida, että toimitaan pohjavesialueella. Polttoaineet varastoidaan suoja-alueella. Alueella työskentelevä henkilökunta koulutetaan toimimaan erilaisissa poikkeus- ja onnettomuustilanteissa.

Ottoalue sijoittuu lähimmillään alle 500 metrin etäisyydelle asutuksesta ja toiminnassa noudatetaan Vna 800/2010 mukaisia toiminta-aikoja. Meluselvitystä ei pidetä välttämättömänä, mutta mikäli toiminnasta alkaa tulla valituksia, toimijaa voidaan edellyttää ryhtymään toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Varastokasoja voidaan käyttää myös melusteina.

Ympäristöterveydenhuolto ei näe estettä luvan myöntämiselle, mikäli pysytään vaadituissa suojapaksuuksissa pohjaveteen nähden ja toiminta on hakemuksen mukaista."

Alueellisen vastuumuseon lausunto 27.5.2026:

"Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut pyytää alueellisen vastuumuseon lausuntoa otsikon mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta. Museo on tutustunut lupahakemukseen liittyviin asiakirjoihin ja antaa lausuntonsa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Maa-aineksen ottamisalue sijaitsee Kuopion Maaningalla noin viisi kilometriä Maaningan taajamasta kaakkoon. Alue sijoittuu kiinteistölle Pyssyharju (476-408-1-106) Pyssymäen maa-ainesalueelle. Kyseessä on uusi lupa olevalla maa-ainesalueella. Maa-aineslupaa haetaan soran ja hiekan ottoon sekä ympäristölupaa kiviaineksen murskaukseen 10 vuodeksi 175 000 m³ ktr määrälle. Maa-alue on hakijan omistuksessa.

Suunnittelualue on olevaa ottoaluetta ja metsää. Sen koko on 8,4 hehtaaria ja ottamisalueen pinta-ala on 5,8 ha. Alimmaksi ottotasoksi on suunniteltu taso +87,19 (N2000).

Ottoalueen lähin tunnettu kiinteä muinaisjäännös sijaitsee noin 580 metrin päässä ottoalueesta luoteeseen. Alue on olevaa maa-ainesaluetta. Käytettävissä olevan tiedon mukaan esitetyt ottosuunnitelmat eivät vaaranna lähimpien tunnettujen muinaisjäännösten säilymistä eikä ottoalue ole potentiaalinen ennestään tuntemattoman arkeologisen kulttuuriperinnön suhteen. Alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa lupahakemukseen ja ottosuunnitelmiin.”

Itä-Suomen elinvoimakeskusten liikenneosaston lausunto 22.5.2026:

”Ottamisalueen liittymässä maantielle 5571 tulee huolehtia riittävästä liittymänäkemistä (tarvittaessa puuston raivaus). Maantien liittymäalue tulee pitää puhtaana kiviaineksesta, joka kulkeutuu liittymän suunnasta tai tippuu kuormista.

Itä-Suomen elinvoimakeskusten liikenneosastolla ei ole muuta huomautettavaa asiaan.”

Lupa- ja valvontaviraston lausunto 1.7.2026:

”Pohjavedet ja luontainen pohjavesipinta:

Kun otetaan huomioon tehdyt pohjavesihavainnot ja pohjavesipinnan luontainen vaihtelu Pohjois-Savossa, saadaan ylimmäksi luontaisen pohjavesipinnan korkeudeksi + 85,11 m (havaintoputki 03/07) ja +84,14 (havaintoputki 01/07).

Ottoalue sijaitsee Pyssymäen 2 luokan pohjavesialueella, 0847602, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue. Siilinjärveltä Maaningalle suuntautuvaan Käärmelahden jälkeen katkonaiseen harjujaksoon kuuluva Maaninkajärven laaksoon kerrostunut harjumuodostuma. Materiaali keskeisessä kaakko-luode suuntaisessa selänteessä KiSr, lievealueilla Hk-valtaista. Alueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ratkeaa tarkemmissa tutkimuksissa, varsinkin vedenlaadun suhteen. Muodostuva pohjavesi purkautuu Kinnulanlahteen ja Mustalahteen.

Luonnonsuojelu:

Hakemusta tulee täydentää naturavaikutusten arvioinnin näkökulmasta Valkeisen naturakohteeseen (Flo600042). Kyseessä on pohjavesivaikutteinen vesistö, jonka toteuttamistapana on vesilaki ja se on suojelu luontodirektiivin perusteella. Naturan luontotyyppinä se on luokiteltu luontaisesti runsasravinteiseksi järveksi, jolla on erikoista vesikasvillisuutta. Täydennyksen jälkeen tulee pyytää tältä osin uusi Lupa- ja valvontaviraston

lausunto. Lisäksi tulee esittää tieto, pesiikö hakemusalueella törmäpääskyjä, joita pohjoispuolisella kiinteistöllä on 2015 pesinyt runsaasti.

Kannanotto

Hakemuksen mukaan Pyssymäen alue on avattu ottoalue, jossa toimintaa on tarkoitus jatkaa. Toiminnan jatkamisella aluetta myös maisemoidaan. Alue pienenee aikaisemman toiminnan mukaisesta.

Maa-ainesten ottaminen voidaan Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-aineslain mukaisia haittoja. Lupa-harkinnan yhteydessä tulee tällöin huomioida seuraavat asiat:

- Ottoalueella sijaitsevan putken 01/07 perusteella alin sallittu ottotaso alueella on +88.0 m N2000, kuitenkin vähintään 4 metriä ylimmän luontaisen pohjavesipinnan yläpuolella. Alimman ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.
- Suunnitellun ottoalueen länsiosaan tulee tarvittaessa asentaa uusi pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailuun soveltuva pohjaveden havaintoputki ennen toiminnan jatkamista.

Uudesta putkesta ja alueen muista havaintoputkista tulee seurata pohjavesipinnan korkeutta neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi).

Pohjaveden havaintoputkesta 01/07 tulee ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Uudesta putkesta näytteen voi ottaa kertaluonteisesti. Näytteestä tulee määrittää väri, sameus, happi, alkaliniteetti, kemiallinen hapenkulutus, mangaani, rauta, ammonium, nitraatti, mineraaliöljyt, pH ja sähkönjohtavuus. Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

- Pohjaveden laatu- ja pinnankorkeustulokset tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) vuosittain tammikuun loppuun mennessä ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään siirrettäväksi liitteen 1 mukaisesti. Lupa- ja havaintopaikkojen tietoja ja tarkkailutuloksia toimitettaessa tulee mainita Lupa- ja valvontaviraston diaarinumero LVV-U/74660/2026.
- Hakemusta tulee täydentää naturavaikutusten arvioinnin näkökulmasta Valkeisen naturakohteeseen (Flo600042). Täydennyksen jälkeen tulee pyytää tältä osin uusi Lupa- ja valvontaviraston lausunto. Lisäksi tulee esittää tieto, pesiikö hakemusalueella törmäpääskyjä, joita pohjoispuolisella kiinteistöllä on 2015 pesinyt runsaasti.

- Alueen maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edetessä. ”

Lujabetoni Oy:n täydennys LVV:n lausunnon pohjalta:

” Valkeinen on harjumuodostumien ympäröimä ja lähes kokonaan Pienestä Ruokovedestä irtautunut pieni järvalue. Valkeisen Natura-alueen (SACFlo600042) koko on 70 ha. Järven valuma-alue on pieni, järveen pintavesiä tulee ojista ja joistakin pikkupuroista. Pääosa vedestä tulee kuitenkin ilmeisesti erityisesti järven etelärannalla sijaitsevista lähteistä. Järvi on yhteydessä Pieneen Ruokoveteen kapeiden salmien kautta. Salmien virtaus on pääosin Ruokoveteen päin. Tulva-aikoina salmista purkautuu vettä myös Valkeisen suuntaan. Valkeinen on vesitaloudellisesti melko itsenäinen lähdejärvi, jolla on vain niukalti muuta läpivirtaamaa. Valkeinen on luontaisesti rehevä järvi. Natura-alueen tietojen mukaan vesikasvillisuus on runsasta ja monilajista. Alueen kasviston nykytilanne olisi tietojen mukaan kuitenkin tarpeen päivittää. Alueen kasvillisuus on Natura-alueen tietojen mukaan muuttunut voimakkaan piisamin laidunnuksen vuoksi. Suojelun perusteena alueelle on Magnopotamion tai Hydrocharition-kasvustoiset luontaisesti ravinteiset järvet. Alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia asioita:

o alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys

o alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla.

Valkeisen lähiympäristö on karttatarkastelun perusteella suurelta osin peltoaluetta. Valkeisen ympäristössä on jonkin verran myös metsäaluetta tai puustoa sekä asutusta. Valkeisen vedestä pääosa tulee arviolta järven etelärannalle sijoittuvista lähteistä, joihin etäisyyttä ottoalueelta tulee vähintään noin 2 km. Valkeisen suojelualueeseen rajautuu Pyssymäen 2 lk. pohjavesialue, mutta eteläosassa siihen rajautuu myös Harjamäki – Käärmelahden 1E -luokan pohjavesialue. Harjamäki – Käärmelahden pohjavesialueen päävirtaussuunta on idästä länteen ja sen pohjavesi purkautuu lähteinä Valkeiseen. Pyssymäen pohjavesialueen vesi puolestaan purkautuu sekä Kinnulanlahteen että Mustalahteen.

Valkeisen vedenlaatu on vesi.fi-karttapalvelun perusteella ekologiselta tilaltaan hyvä ja biologisten muuttujien tila on hyvä, mutta fysikaaliskemiallisten muuttujien tila on tyydyttävä. Karttapalvelussa vesialue on myös fosforikuormituksen merkittävyydeltään erittäin merkittäväksi ilmoitettu. Suurin fosforikuormituksen tekijä alueelle on osoitettu olevan peltoviljely. Fosforikuormitus voi mm. rehevöittää vesistöjä. Pohjois-Savon vesien toimenpideohjelman 2022 – 2027 kartta-aineiston mukaan Valkeinen ei ole hydrologis-morfologisesti voimakkaasti muutettu. Alueen ekologisen tilan säilymiseen liittyy tietojen mukaan riskejä. Tietojen mukaan alueen kemiallista tilaa heikentävä tekijä on bromatut difenyylietterit.

Pyssyharjun maa-ainesalue sijoittuu lähimmillään 370 m etäisyydelle Valkeisen Natura-alueesta (SACFlo600042). Etäisyyttä lähteisiin, joista Valkeinen saa arvioiden mukaan pääosan vedestään on vähintään noin 2 km. Ottotoiminnassa jätetään vähintään 4 m

suojakerrospaksuus ja toiminnan aikana pohjavettä tarkkaillaan pinnan- ja laaduntarkkailuna. Toiminta-alueen melu- ja pölyvaikutuksia tarkkaillaan aistinvaraisesti ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin vaikutusten vähentämiseksi. Toiminta-alueen ja Valkeisen väliin jää mm. Mustanvirrantie.

Pyssyharjun maa-ainesalueen pohjavesipintojen seurantatulosten perusteella vesipinta putkissa HP1 ja HP2 on lähes sama pääosassa mittauksia. Putket sijoittuvat lähelle toisiaan. Myös putken 01/07 tulokset ovat noin putkien HP1 ja HP2 tasalla. Putken 04/13 tulokset ovat pääasiassa alemmalla tasolla verrattuna putkiin HP1, HP2 ja 01/07. Putki 04/13 sijoittuu putkiin HP1, HP2 ja 01/07 nähden pohjoisemmassa. Alueen kaivosta vesipinnan mittaustuloksia on vain muutama, joten sen osalta keskimääristä pinnankorkeutta ei tarkkaan voida arvioida. Kaivossa kuitenkin vesipinta on keskiarvon perusteella alempana kuin alueen putkissa.

Tavanomaisen maa-ainesten ottamistoiminnan ja kivenmurskauksen vaikutuksia ympäristöön ovat mahdolliset maisema-, melu-, pöly ja pinta- ja pohjavesivaikutukset. Natura-alueen suojeluperusteisiin maiseman muuttumisella tai meluvaikutuksella ei ole vaikutusta. Lisäksi mahdollinen pöly on pääasiassa vain paikallista, eikä ulotu Natura-alueelle saakka, yli 300 m etäisyydelle. Valkeisen Natura-alueeseen mahdollisen vaikutuksen voivat aiheuttaa toiminnan pohjavesivaikutukset. Maa-ainesten ottotoiminnan osalta mahdollisia pohjavesivaikutuksia voivat olla muutokset pinnankorkeudessa tai laadussa. Vaikutukset kuitenkin arvioidaan vähäisiksi pohjavedelle ja mahdollinen vaikutus Valkeisen Natura-alueeseen arvioidaan olevan olematon. Pintavesiä ei Valkeiseen Pyssyharjun ottoalueelta johdu lainkaan. Sen sijaan Valkeiseen pintavesiä voi johtua kuitenkin läheisiltä peltoalueilta.

Pyssyharjun maa-ainesalueella on ollut laajaa soranottotoimintaa. Tällä hetkellä alueella ei ole voimassa olevia maa-aineslupia. Nyt Lujabetonin hakema maa-ainesten ottolupa kohdistuu 8,4 ha kokoiselle suunnitelma-alueelle ja 5,8 ha kokoiselle ottoalueelle. Viereisten kiinteistöjen ottotoiminnan luvat ovat päättyneet. Alueen koko pienenee aikaisemmasta ja toiminnan aikana aluetta maisemoidaan. Pohjavesivaikutukset ja riskit toiminnan laajuuden pienentyessä pienenevät. Aikaisemman toiminnan aikana ei ole ollut viitteitä siitä, että ottamistoiminnalla olisi ollut vaikutusta Valkeisen vedenlaatuun.

Toiminnan aikana pohjaveteen jätetään vähintään 4 m suojakerrospaksuus. Toiminta ei arviolta juurikaan muuta alueen pohjaveden pinnankorkeutta tai pohjaveden vedenlaatua. Suurin riski pohjavedelle voi muodostua mahdollisen onnettomuuden aikana. Toiminnan ei arvioida muuttavan pohjaveden virtaussuuntia. Natura-alueen tietojen perusteella Valkeiseen suurin osa vedestä tulee eteläpuolen lähteistä. Toiminta-alueen vaikutukset eivät ulotu niin kauas. Toiminta säilyy alueella entisen kaltaisena.

Huomioiden Valkeisen Natura-alueen tiedot, ottamistoiminnan luonne, kesto sekä etäisyydet, voidaan arvioida, ettei toiminnalla ole Natura-aluetta heikentävää vaikutusta.

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Lain 35 §:n mukaan, jos hanke tai suunnitelma yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti merkittävästi

heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty, tulee hankkeen toteuttajan arvioida vaikutukset sen kannalta, miten toiminta vaikuttaa alueen suojeluarvioihin. Pyssyharjun maa-ainesten ottamistoiminta ei heikennä Valkeisen Natura-alueen luontoarvoja luonnonsuojelulain 34 § tai 35 § esitetyllä tavalla, laajempi arviointimenettely hankkeen osalta ei ole tarpeen.

Törmäpääskyt

Suoritin 3.8.2026 tarkastuskäynnin Pyssymäen soranottoalueella ja havaitsin ottorintauksen yläosassa onkaloita. Tarkkaa kokonaismäärää en pystynyt maastossa laskemaan, mutta valokuvasta on varmuudella tunnistettavissa 70 onkaloa. Kyseessä on mitä todennäköisimmin erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimäyhdyskunta. Aktiivista liikehdintää tai lintuja ei tarkastushetkellä havaittu.

Kyseessä on arviolta rintauksen ensimmäinen pesintäkausi, sillä viime vuonna alueelle pintamaiden poistoa varten tehtyjen mittauksien ja merkitsemisen yhteydessä onkaloita ei havaittu.

Pesäonkalot sijoittuvat rintauksen humuspitoiseen osaan, jolla ei sinänsä ole kiviaineksen jalostusarvoa. Pesäkoloniasta on noin 15 metrin etäisyys rintauksen oikeaan reunaan, jossa sijaitsee betonin valmistukseen soveltuva materiaali.

Mikäli suojaetäisyys nykyiseen ottokohteeseen katsotaan riittämättömäksi, on alueelle mahdollista suunnitella ja toteuttaa korvaavia pesäpaikkoja (esimerkiksi kivituhkakasoihin ja hyödyntämiskelvottomiin rintauksen osiin), jotta uhanalaisen lajin pesimäedellytykset turvataan alueella myös jatkossa.

Betonilaatuisen aineksen ottaminen ja jalostustyöt on mahdollista ajoittaa ja suorittaa pesimäkauden ulkopuolella.”

Lupa- ja valvontaviraston lausunto täydennyksistä:

” Ottamisalueen törmäpääskyjen pesäkolojen määrä on hakemuksessa arvioitu varmuudella vähintään 70 suuruiseksi, mutta todennäköistä on, että koloja on yli 100. Näin ollen pesämäärä on huomattava, sijoittuen Pohjois-Savon osalta kymmenen suurimman esiintymän joukkoon viime vuosien aineistoissa. Saman soranottoalueen itäosissa on vuonna 2015 ollut pesimäaikana 50 lintua ja kymmeniä pesiä. Vuonna 2009 pesäkoloja on laskettu 120, joskaan niiden täsmällisestä sijainnista ei ole varmuutta. Hakijan edustaja ei ole havainnut paikalla 3.8.2026 törmäpääskyjä. Lajin pesintä ja kolojen käyttö on tuohon aikaan kirjallisuuden mukaan käynnissä. Näin ollen ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että kolot on kaivettu jo aikaisempina vuosina ja ovat yhä käyttökelpoisia lajille. Pohjois-Savon viimeaikaisten havaintojen mukaan suurimmissa kolonioissa on koloista vuosittain ollut käytössä noin puolet. Tämäkin tukee käsitystä siitä, että ko. kohteella pesien muodostuminen ensimmäistä kertaa vasta kesällä 2026 on epätodennäköistä.

Näin ollen pesien määrä ja tarkka sijainti tulee selvittää ennen lupapäätöstä ja tarvittaessa muuttaa ottamissuunnitelmaa. Toinen vaihtoehto on hakea lupaa poiketa törmäpääskyn pesimäpaikkojen suojelusta os. kirjaamo@lvv.fi.

Hakemukseen on liitetty pyydetty tarkastelu hankkeen vaikutuksista läheiseen Valkeisen Natura-kohteeseen (Flo600042). Kyseessä on luontodirektiivin mukainen kohde, jonka toteutuskeinona on vesilaki ja suojeluperusteena on luontotyyppi luontaisesti ravinteiset järvet. Valkeinen on käytännössä lähdejärvi, joka saa pohjavettä ainakin luoteesta ja etelästä eli kahdesta pohjavesimuodostumasta. Hankkeella ei asiakirjojen mukaan ole sellaisia vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun, jotka voisivat merkittävästi heikentää suojeluperusteena olevaa luontotyyppiä. Pintavaluntaa ei alueelta suuntaudu Valkeista kohti ja pöly ei ulotu järvelle 300 m päähän. Näin ollen toimija on katsonut, että varsinaista naturavaikutusten arviointia ei tarvita. Lupa- ja valvontavirasto pitää näkemystä oikeana ja asianmukaisena todeten, että hankkeesta ei aiheudu luonnonsuojelulain merkittävää heikentymistä kohteelle.”

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on annettu yksi muistutus, jossa todetaan seuraavaa:

”Naapurikiinteistön omistajana nostan esille huoleni seuraavista maa-aineksen kaivuuseen ja murskaukseen liittyvistä asioista: hengitysilman laadun heikkeneminen, pöly, melu ja värinä alueen lähiympäristössä, sekä rakennusten likaantuminen ja kasvillisuuden päälle kertyvä hiekkapöly. Näistä aiheutuu omalla kiinteistöllä huomattavaa haittaa.

Vaatimuksena on, että toiminnasta ei saa aiheutua edellä mainittuja haittoja. Murskaus, kaivu ja hiekan kuljetus on tehtävä mahdollisimman pölyttömästi käyttäen riittävää kastelua tai muuta toimenpidettä pölyn leviämisen estämiseksi, mahdollisesti murskaimen huputusta tai kotelointia. Lisäksi toiminta-ajat on jaksotettava kesäloma-aikojen ulkopuolelle.”

Hakijan vastine lausuntoihin ja muistutukseen

Hakijan mielestä olisi kohtuullista minimoida alueen toimintojen aikarajoitteet luvan puitteissa. Perusteluna tälle hakija esittää aiempaa lupaa pienemmän ottomäärän, alueen elinkeinoharjoittajien (kiviainesmurskaajien) tiukat aikataulut ja rajalliset kalustot. Hakijan käsityksen mukaan toiminnassa on noudatettu lupaa, eikä toiminta ole aiheuttanut merkittävää melu- ja pölyhaittaa naapurustolle. Hakija kuitenkin pyrkii järjestämään murskaukset aina lomakauden ulkopuolella.

Tarkastukset

Alueella on käyty vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää Lujabetoni Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle kiinteistöllä Pyssyharju (476-408-1-106) sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan murskaukseen edellä mainitulla kiinteistöllä.

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Ottotoimintaa ei saa ulottaa 15 metriä lähemmäksi alueella havaittuja törmäpääskynpesiä. (MAL 11 §, Luonnonsuojelulain 69 § ja 70 §)

Perustelut: Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla rauhoitettu ja erittäin uhanalaiseksi arvioitu lintulaji. Törmäpääskyn pesinnän häirintä sekä pesien vahingoittaminen on kielletty. Koska törmäpääskyt käyttävät samoja pesäkoloja toistuvasti, on pesien hävittäminen pääsääntöisesti kiellettyä myös pesimäkauden ulkopuolella. Mikäli ei ole varmuutta siitä, kuinka pitkään törmäpääskyt ovat alueella pesineet, oletetaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti pesinnän jatkuneen pidempään kuin vuoden. Näissä tapauksissa pesätörmien hävittäminen, myös pesinnän päättymisen jälkeen, vaatii poikkeusluvan.

2. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmassa rajatulta 5,8 ha:n ottoalueelta. Ottamismäärä on enintään 175 000 m³ltr. (MAL 11 §)
3. Alin ottotaso on +88,00 m (N2000). Havaittuun ylimpään pohjaveden pinnantasoon tulee jättää vähintään 4 m suojapaksuus. Alueen aiempien maa-aineslupien aikana otettuja ottotason +88 (N2000) alapuolisia alueita ei tarvitse täyttää. (MAL 11 §)
4. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla lähellä niitä rintoja, mistä kulloinkin maa-ainesta otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja varustettava varoituskyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on tarvittaessa estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. (MAL 11 §)

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan kannalta. Ottamisalueen merkintävaatimuksella varmistetaan, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi merkintä helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät rintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi. Aiemman luvan aikaisia alempia tasoja ei tarvitse täyttää.

5. Murskausta voi alueella tehdä ma-pe klo 7.00-22.00, rikotusta ma-pe klo 8.00-18.00 ja kuormausta ja kuljetuksia ma-pe klo 6.00-22.00. (YsL 7 ja 52 §, VNA 800/2010)

Perustelut: Määräyksessä on vahvistettu eri toiminnoille sallitut viikoittaiset toimintatunnit. Tällä rajoitetaan häiritsevimpien toimintojen aiheuttamaa melua alueella iltaisin.

6. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkukatselmus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat. (MAL 11§)

Perustelut: Alkukatselmus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä luvan määräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista.

7. Mikäli luvan saaja siirtää oikeuden maa-ainesten ottamiseen toiselle, vastaa luvan saaja edelleen lupamääräysten noudattamisesta, ellei lupaviranomainen eri hakemuksesta vapauta häntä vastuusta. (MAL 13a§)

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi.

8. Toiminnanharjoittajan tulee seurata toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja parhaiden käyttökelpoisten käytäntöjen sekä energiatehokkuuden kehittymistä sekä varauduttava oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan hyödyntämiseen ja käyttöönottoon. Toiminta tulee suunnitella niin, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän ja että ne hyödynnetään mahdollisimman suurelta osin. (YsL 6, 7 ja 8 §, JL 8 §)

Perustelu: Ympäristönsuojelulaki edellyttää, että toiminnassa sovelletaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja parhaita käyttökelpoisia käytäntöjä siten, että toiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Jätelaki edellyttää, että toiminnassa ehkäistään jätteiden syntyä ja jätteet hyödynnetään tehokkaasti aineena tai energiana.

9. Ottamisalueen liittymässä tulee huolehtia riittävistä liittymänäkemistä (tarvittaessa puuston raivaus). Maantien liittymäalue tulee pitää puhtaana kiviaineksesta, joka kulkeutuu liittymän suunnasta tai tippuu kuormista. (MAL 11 §)

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen liikenneturvallisuuden varmistamiseksi.

Päästöt ilmaan ja meluntorjunta

10. Pöly- ja melupäästöjen leviämisen vähentämiseksi tulee toiminnassa toteuttaa mahdollisuuksien mukaan seuraavia toimia:
 - Murskaimen eniten pölyävät ja meluavat osat tulee olla koteloitu ja varustettu pölynerotuslaitteistolla.
 - Säättämällä kiviaineksen putouskorkeus mahdollisimman pieneksi.

Lupapäätös

28.09.2026

Asianro 2812/11.01.00/2026

- Kiinnittämällä murskauslaitoksen kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat.
- Kastelemalla pölyävimpiä kohteita.
- Murskauslaitoksen, tuotekasojen sekä pintamaiden sijoittelulla tulee vähentää pölyn ja melun leviämistä luonnonsuojelualueeseen ja lähimpään asutukseen päin.

Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen estyy. Alueita on tarvittaessa kasteltava. (YsL 7 ja 52 §)

Perustelu: Pöly ja melu ovat murskauslaitoksen ja siihen liittyvien toimintojen tärkeimmät päästöt. Toiminnassa tulee ehkäistä pöly- ja melupäästöjä mahdollisimman tehokkaasti ottaen kuitenkin huomioon, että kaikki määräyksessä mainitut ratkaisut eivät ole välttämättä teknistaloudellisesti mahdollisia kaikilla murskaimilla. Pöly- ja melupäästöjä on kuitenkin aina torjuttava osalla mainituista ratkaisuista. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista.

11. Käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia ja raskaan polttoöljyn rikkipitoisuus enintään 1,00 painoprosenttia. (YsL 52 §, VNA 698/2006)

Perustelu: Lupamääräyksellä estetään rikkidioksidipäästöistä aiheutuvat ympäristö- ja terveyshaitat. Rikkipitoisuutta koskeva rajoitus on annettu valtioneuvoston asetuksen 689/2006 mukaisena.

12. Toiminnasta ja toiminta-alueelle suuntautuvasta liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso (Leq) ei saa ylittää seuraavia arvoja:

	klo 7-22	klo 22-7
asuinkiinteistöjen piha-alueet	55 dB	50 dB
loma-asuntojen piha-alueet	45 dB	40 dB

Toiminnan aiheuttama melutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa tulee varmistaa tarvittaessa melumittauksin. Melumittaukset tulee tehdä edustavissa olosuhteissa. Mittauksia koskeva suunnitelma tulee esittää Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle hyväksyttäväksi ennen mittauksen tekemistä. Mikäli mittaustulosten perusteella melun todetaan olevan altistuvassa kohteessa impulssimaista tai kapeakaistaista, tulee mittaustuloksiin lisätä 5 dB ennen niiden vertaamista raja-arvoihin. (YsL 52 §, VNp 993/1992)

Perustelu: Lupamääräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa ympäröivälle asutukselle tai loma-asutukselle.

Melumittaustuloksia arvioitaessa on otettava huomioon melun mahdollinen impulssimaisuus tai kapeakaistaisuus ennen tulosten vertaamista määräyksen mukaisiin raja-arvoihin.

13. Melupäästöjen ja melun leviämisen vähentämiseksi tulee toiminnassa toteuttaa vähintään seuraavat toimet:

- Melulähteet tulee sijoittaa teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja siten, että seinämät toimivat meluesteenä
- Raaka-aine-, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen lähimpien asuin- ja loma-asuinkiinteistöjen suuntaan estyy. (YsL 52 § ja VNa 800/2010)

Perustelu: Lupamääräyksessä on määrätty toiminnassa sovellettavaksi toimialan yleisimpiä käyttökelpoisia meluntorjuntatoimia. '

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

14. Työkoneiden tankkaus sekä mahdolliset tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskauslaitoksen ja pohjaveden väliin jää vähintään 4 metrin suojakerrospaksuus. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia. Polttoainevarastosäiliöt ja tankkauspistooli on varustettava lukituksella sekä polttoainesäiliöt ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestävällä materiaalilla, esimerkiksi öljynkestävä HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n hienojakoisella suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut, niin että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen.

Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Maaperäsuojatut työkoneiden paikoitusalueet sekä polttoaineiden jakelupaikka tulee sijoittaa ottoalueella siten, että sijoituspaikalla on vähintään 4 metrin suojakerros pohjaveteen. Maaperäsuojauksen kunto tulee tarkistaa päivittäin ja se on kunnostettava välittömästi, kun vaurioita havaitaan. (YsL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, VNA 800/2010, MAL 11)

15. Vaaralliset jätteet sekä muut terveydelle tai ympäristölle vaaralliset kemikaalit tulee varastoida tiivispohjaisessa, reunakorokkeella varustetussa katetussa varastossa tai vastaavalla tavalla siten, että jätteitä tai kemikaaleja ei pääse maaperään tai pinta- tai pohjaveteen. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava luvallisiin vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. Toiminnassa syntyvät käymäläjätteet on käsiteltävä asianmukaisesti. (YsL 7,16, 17, 58 ja 66 §, JäteL 8, 12, 13, 15, 72 §, VNA 800/2010 11 §)

Perustelu: Lupamääräyksillä varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuustapauksien varalta. Suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huoltopaikkoihin. Näiden alueiden maaperä tulee suojata riittävästi niin, että mahdolliset öljypäästöt eivät pääse suoraan maaperään. Suojaus on tarpeen tehdä myös muille alueille, joilla varastoidaan

öljytuotteita esim. työkoneissa. Murskauslaitoksen osalta vaatimus on ehdollinen, koska liikkuvien murskauslaitosten alle pysyvää suojausrakennetta ei välttämättä pystytäkään tekemään.

Myös voiteluaineita ja muita kemikaaleja voi päästä maaperään ja pohjaveteen, jos niitä ei varastoida tiivispohjaisessa varastossa. Määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pohja- ja pintavesien pilaantumisen estämiseksi, estämään ympäristön roskaantumista sekä jätteistä terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia haittoja.

16. Välittömästi kunkin murskausjakson päätyttyä tulee kenttämittauksin tai laboratorioanalyysin osoittaa maaperän öljyhiilivetytypitoisuus murskaamon alueella. Näytteet tulee ottaa murskauslaitoksen alueelta, aggregaattivaunun alueelta sekä polttonesteiden varastointi- ja tankkausalueelta. Tulokset tulee toimittaa viipymättä Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle. (YsL 62 §)

Perustelu: Analyysien avulla voidaan varmistua nopeasti maaperän puhtaudesta kunkin toimintajakson jälkeen. Tarkkailu on tarpeen, koska toiminta sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle. Esim. öljyhiilivetyjen jäämät voidaan havaita maaperästä, ennen kuin niitä ehtii kulkeutua pohjavesiin.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

17. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle. (YsL 52 ja 112-114 §, MAL 5a ja 16b §, VNA 190/2013)

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskeva jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen käsittelemiseksi asianmukaisesti. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Toiminnan tarkkailu, häiriö- ja onnettomuustilanteet

18. Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa (kevät, syksy) havaintoputkesta 01/07.

Pohjaveden laatinäyte tulee ottaa pohjaveden havaintoputkesta 01/07 ennen toiminnan jatkamista ja säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ottotoimintaa on vuoden aikana ollut).

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavien laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10).

Pohjavesinäytteenotto on tehtävä sertifioidun näytteenottajan toimesta. Pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

Pohjaveden laatu- ja pinnankorkeustulokset tulee toimittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle sekä Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään siirrettäväksi. Toimitettaessa tietoja Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon tulee mainita Lupa- ja valvontaviraston diaarinumero LVV-U/74660/2026. (YsL 63 §)

Perustelu: Pohjaveden laatua tulee tutkia määräajoin toiminnan vaikutusten seuraamiseksi. Ottamisen pohjatason ja ylimmän pohjaveden pinnan väliin tulee jäädä riittävän paksu suojakerros. Riittävän suojakerrospaksuuden varmistamiseksi tulee alueen pohjaveden pinnankorkeutta seurata määräyksen mukaisesti.

19. Toiminnasta on pidettävä kirjaa, johon merkitään selvitys poikkeuksellisia päästöjä tai jätteitä aiheuttaneista tilanteista, niiden syistä ja korjaustoimenpiteistä sekä selvitys toteutetuista ympäristönsuojelutoimista. Kirjanpito on oltava valvontaviranomaisten saatavilla. (YsL 6-8, 16, 17, 52, 62 ja 66 §, MAL 11 §)

Perustelu: Kirjanpito- ja raportointimääräys on tarpeen toiminnan valvontaa varten.

20. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainemäärät ja laatu lupaviranomaiselle NOTTO-tietokantaan. (MAL 23a §, VNA maa-ainesten ottamisesta 9 §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

21. Pölynpoistolaitteistojen, kastelujärjestelmien tai pölykotelointien rikkoutuessa tai muun päästöjä merkittävästi lisäävän tilanteen sattuessa toiminta on keskeytettävä, kunnes häiriöt ja viat on saatu korjattua. (YsL 52 §)

Perustelu: Häiriötilanteissa päästöt ympäristöön ovat usein huomattavan suuria, ja ne voivat tällöin aiheuttaa välitöntä ympäristön pilaantumista ja terveyshaittaa. Tämän vuoksi tällaisissa häiriötilanteissa toiminta on keskeytettävä.

22. Luvan haltijalla tulee olla varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Vahinkotapausten varalle on toiminnanharjoittajan / urakoitsijan saatavilla oltava selkeät toimintaohjeet ja toiminnalle nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Poikkeuksellista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle, Pohjois-Savon pelastuslaitokselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle. (YsL 7, 15, 52 ja 123 §, VNA 800/2010 12 §)

Perustelu: Poikkeuksellisissa tilanteissa on tarpeen arvioida välittömästi mahdolliset ympäristö- ja terveysriskit sekä tarvittavat toimenpiteet.

Toiminnan muutokset, jälkihoitotyöt tai lopettaminen

23. Toiminnan pysyvästä lopettamisesta tai pitkäaikaisesta keskeytyksestä tai olennaisesta muuttamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle. (YsL 170 §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

24. Lopetettaessa toiminta tulee Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle esittää selvitys niistä ympäristönsuojelutoimista, joita alueella tehdään. Oton jälkeen on alue siistittävä niin, ettei sinne jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa.

Ennen toiminnan lopettamista tulee Kuopion kaupungin alueelliselle ympäristönsuojelulle esittää alueen maisemointisuunnitelma tai vähintään maastotarkasteluin käydä yhdessä viranomaisen kanssa läpi alueen suunnitellut jälkihoitotoimenpiteet.

Luiskien ja pohjien tasaukseen on käytettävä puhtaita, vettä johtavia maa-aineksia. Alueelle on jälkihoitotoimenpiteenä muodostettava riittävä kasvukerros kasvillisuudelle. Lisäksi kasvillisuus tulee palauttaa alueelle siementämällä ja istuttamalla.

Jälkihoitotoimenpiteitä tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Kokonaisuudessaan hakemuksen mukaiset jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä luvan päättymispäivämäärään mennessä. (YsL 52 ja 94 §, MAL 10-11 §, VNA maa-ainesten ottamisesta 7-8 §)

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksellä voidaan varmistua, ettei alueelle jää toiminnasta peräisin olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän eikä pohjaveden pilaantumiselle ole. Määräyksellä myös varmistetaan, että alueen jälkihoito toteutetaan asianmukaisesti.

Vakuus

25. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi on luvansaajan toimitettava 23 735 euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 30.6.2037 saakka (8 kuukautta yli luvan voimassaoloajan). Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen

kuntoon ja tämä on todettu valvovan viranomaisen toimittamassa loppukatselmuksessa.
(MAL 12 §)

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

Toiminnan aloittaminen

26. Toiminta voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Perustelu: Kyseessä on maa-ainesluvan myöntäminen alueelle, miltä on jo aiemmin otettu maa-aineksia. Toiminnan aloittamisesta ei aiheutua sellaista pysyvää ympäristön muutosta, mikä tekisi muutoksen haun hyödyttömäksi.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut

Ottamisalueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alueelta on otettu maa-aineksia jo aiemmin. Ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä geologisen muodostuman tai kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja. Ottamistoiminta ei lisää aiemmasta maa-aineksen otosta aiheutunutta kaukomaiseman muutosta. Maisemakuvan muutos tapahtuu ensisijaisesti lähimaiseman muutoksena. Ottosuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä alue palautetaan metsätalouskäyttöön. Näin ollen ottamistoiminta ei turmele maisemakuvaa.

Päätöksen määräysten ja hakemuksen tietojen mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu:

- terveydellistä haittaa
- muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa
- maaperän tai pohjaveden pilaantumista
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista
- vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella
- kohtuutonta rasitusta naapurustossa

Toiminnan jätehuolto täyttää ympäristönsuojelun ja jätelain vaatimukset. Päätöksessä on otettu huomioon jätelain yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä. Päätöksessä on myös otettu huomioon, mitä on säädetty kaivannaisjätteiden jätehuollosta. Luvassa on asetettu ottoalueen maisemointiin liittyvä vakuus.

Lupapäätöksessä on otettu huomioon ympäristöhaittojen ennaltaehkäiseminen ja että toimintaa harjoitetaan ottaen huomioon varovaisuus ja huolellisuus. Lisäksi lupapäätöksessä on otettu huomioon, mitä luonnonsuojelulaissa sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetussa laissa ja niiden nojalla on säädetty.

Toiminnan tekniset ratkaisut sekä päästöjen rajoittamista ja jätteiden syntyä ehkäisevien ratkaisujen voidaan katsoa täyttävän toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön vaatimukset.

Päätöksessä on otettu huomioon valtioneuvoston asetus 800/2010 sekä sen muutos 314/2017, joissa on annettu ns. vähimmäisvaatimukset mm. kivenmurskaustoiminnalle.

Lausunnoissa ja muistutuksessa esitettyjen vaatimusten huomioon ottaminen

Päätöksessä on huomioitu annetut lausunnot, muistutus sekä hakijan niihin antama vastine.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa 31.10.2036 saakka. Mikäli toiminnassa tapahtuu oleellisia muutoksia, on uusi lupa kuitenkin haettava tätä ennen. Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4a, 5, 6, 7, 10-16, 19-21, 23, 23a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-8, 11-12, 15-17, 20, 27, 29,34, 39-44, 47a, 48-49, 52, 58, 62, 66, 83, 87, 94, 113-114, 133-134, 170, 199, 205 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11-15

Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15, 17, 72, 118 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Kuopion kaupunki, maa-aineslupia ja maisematyölupia koskeva taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.11.2024 § 73)

Kuopion kaupunki, alueellisen ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 13.11.2025 § 55)

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 9 § ja 34 §, kohta 10

Maksut ja niiden määräytyminen

Yhteisluvan käsittelystä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti 4 689 €. Käsittelymaksu perustuu maa-ainestaksaan ja kiven louhintaa ja murskaamoa koskevan ympäristöluvan maksuun ($230 + 0,0130 \times 175\,000$) + $0,6 \times 3\,640 = 4\,689$ €).

Vuotuisena valvontamaksuna peritään voimassa olevan taksan mukaisesti 1 028,00 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet Muutoksenhakuohje

Jakelu Lujabetoni Oy, Teppo Sormunen
 Lupa- ja valvontavirasto
 Kuopion kaupungin ympäristöterveys, Tarja Hartikainen
 Itä-Suomen Elinvoimakeskus
 Kaarina Kasurinen

Kuopion kaupunki

PL 228 (Tulliportinkatu 31)

70101 Kuopio

Puhelin: 017 185 044

www.kuopio.fi

Y-tunnus: 0171450-7